

**Vier scenario's over Nederland na de crisis
door de Stichting Toekomstbeeld der Techniek (STT)**

In mei 2020 ontwikkeld met de volgende toekomstonderzoekers:

Patrick van der Duin (STT)
Jan Nekkers (Futureconsult)
Joop de Vries (persoonlijke titel)
Freija van Duijne (Future Motions)

Ewald Breunese (Shell)
Michiel de Vries (Jester Strategy)
Jeroen Toet (Jester Strategy)
Hans Stavleu (Curiozy)

Perspectief op onze toekomst

vier na-de-crisis-scenario's

Ik ben bang dat ik ontdek dat de beschaving die ik ken een kaartenhuis is. Dat alles wordt uitgewist. Maar ik ben ook bang voor het tegenovergestelde: dat als de angst straks weg is, alles bij het oude is gebleven.

- Paolo Giordana

Vier keer Nederland normaal

De STT-productie *Vier keer Nederland normaal* biedt vier archetypische perspectieven op de toekomst waarmee in publieke en private sectoren werkbare strategieën kunnen worden ontwikkeld.

Dit kun je verwachten

Ophouw

Notendop

Verdieping

Windtunnel

Vier keer Nederland normaal

de dimensies

Vier keer Nederland normaal

in een notendop

Lokelijk

Mondiaal
Innovatie voor duurzaamheid

Zorgvuldig

Europees
Datamanagement voor gezondheid

Zelfstandig

Nederland
Vitale producten voor vitaal werk

Zelfbewust

Lokaal
Ambachtelijkheid voor een beter leven

Vier keer Nederland normaal

in een notendop

Zakelijk

Mondiaal **Innovatie voor duurzaamheid**

Normaal: Voornamelijk thuiswerken/-leren.

Angst: Is bij een nieuwe crisis ons (individuele) vangnet sterk genoeg?

Devies: Een nieuwe wereld biedt nieuwe kansen!

Zorgvuldig

Europees **Datamanagement voor gezondheid**

Normaal: Europese surveillance-app wordt plichtsgetroou gebruikt.

Angst: Hebben we wel de juiste data tijdens een nieuwe, onverwachte crisis?

Devies: Meten is weten en gissen is missen!

Zelfstandig

Nederland **Vitale producten voor vitaal werk**

Normaal: closed communities, deels zelfvoorzienend.

Angst: Is er bij een nieuwe crisis en gesloten grenzen voldoende handhaving?

Devies: Roeien met de riemen die je hebt!

Zelfbewust

Lokaal **Ambachtelijkheid voor een beter leven**

Normaal: Nieuwe inrichting van de lokale infrastructuur.

Angst: Moeten we bij een nieuwe crisis onze verworven vrijheid opgeven?

Devies: Het mooiste zie je niet op een beeldscherm!

Vier keer Nederland normaal

de basis

Zakelijk

Mondiaal
Innovatie voor duurzaamheid

SNEL UIT HET DAL

Optimisme, nieuwe routines

Duurzaamheid is een goede business case

Fysiek alleen als het niet anders kan

Dominante spelers en zzp'ers in mondiale economie

Traditionele sectoren krabbelen moeilijk op

Eigen verantwoordelijkheid om bij te blijven

Vier keer Nederland normaal

een moment uit het leven van...

Zakelijk

Arrid (39)
Zelfstandig ondernemer

DUURZAAM VERMAAK

Kunstbomen / tulp

Naar voorbeeld van Singapore's Gardens by The Bay

Opvang van zonne-energie, regen

Groei planten en bloemen

Individueel dansen op licht en muziek

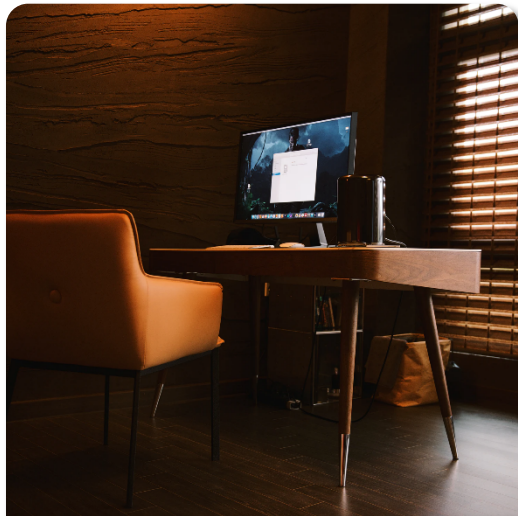
Financiering rondkrijgen

Vier keer Nederland normaal

het dagelijks leven

Zakelijk

Mondiaal
Innovatie voor duurzaamheid

Onderwijs

Technologie gaat sneller dan onderwijskunde en didactiek

Digitalisering

Coaching voor interdisciplinaire vergadervaardigheden

Klimaat & energie

Economische groei zonder emissie-toename

Sociaal-psychologisch

Jongeren nemen bewegingsvrijheid voor nieuwe kansen

Vier keer Nederland normaal

de basis

Zorgvuldig

Europees
Datamanagement voor gezondheid

BURGERS EISEN MAATREGELEN

Europese handel is op gang gekomen

Veel overheidssturing

Gezondheidscertificaat nodig

Apps surveilleren voor gezondheid

Klimaatverandering is risico

Versnelde duurzaamheid

Vier keer Nederland normaal

een moment uit het leven van...

Zorgvuldig

Bobbi (23)
Expert Creative Data Visualisation

GEGEVENS OP STRAAT

Visualisatie

Kunstmatige intelligentie

Creativiteit / kunst

Multidisciplinair team

Monitoring patiënten

Patroonherkenning

Vier keer Nederland normaal

het dagelijks leven

Zorgvuldig

Europees
Datamanagement voor gezondheid

Onderwijs

Learning Analytics met gezondheidsgegevens

Digitalisering

Alles is met alles verbonden

Klimaat & energie

Ketenverantwoordelijkheid voor CO₂-houdende producten

Sociaal-psychologisch

In zichzelf gekeerd en volledig vertrouwend op Europese experts

Vier keer Nederland normaal

de basis

Zelfstandig

Nederland
Vitale producten voor vitaal werk

STERKE HANG NAAR NATIONALISME

Importheffingen

Autarkie voor onafhankelijkheid

Nationale werkgelegenheidsplannen

Regels voor gepast werk bij werkloosheid

Fysieke verzuiling

Weinig solidariteit en verbinding

Vier keer Nederland normaal

een moment uit het leven van...

Zelfstandig

Chris (52)
Minister-president

NATIONALE TROTS

Dag van Recycling

Nationalisering postbedrijf

Ruil- leendienst consumentenspullen

Tweede en derde leven artikelen

Hub in de wijk

Made in Holland

Vier keer Nederland normaal

het dagelijks leven

Zelfstandig

Nederland
Vitale producten voor vitaal werk

Onderwijs

Vitale infrastructuren en crisisbeheersing zijn dé vakken

Digitalisering

Reclameboodschappen op de koop toe

Klimaat & energie

Nationale zonne- en windparken

Sociaal-psychologisch

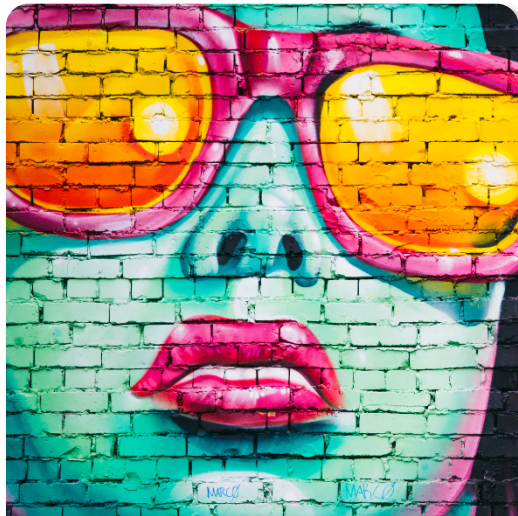
Ik worstel en kom boven, maar wel langzaam

Vier keer Nederland normaal

de basis

Zelfbewust

Lokaal
Ambachtelijkheid voor een beter leven

ONDERLINGE STEUN

Eigen gemeenschap is veilig

Duurzame horizontale samenleving

Small is beautiful

Zo nodig is er handel met Noordwest-Europa

Acceptatie van risico's

Overtollige voorraden zijn buffers

Vier keer Nederland normaal

een moment uit het leven van...

Zelfbewust

Desi (61)
Voorzitter wijkwinkeliersvereniging

AFBREKEN EN OPBOUWEN

Wijkwinkeliersvereniging

Ontbijtbijeenkomst

Speelgoed, bloemen, kleding

Afbraak leegstaande panden

Opbouw coöperatieve volkstuin

Idee voor lokale (digitale) munt

Vier keer Nederland normaal

het dagelijks leven

Zelfbewust

Lokaal
Ambachtelijkheid voor een beter leven

Onderwijs

Importantie van informeel leren overal doorgedrongen

Digitalisering

Klein belang bij remote communicatie

Klimaat & energie

Duurzaamheid vanuit welzijn in een onzekere wereld

Sociaal-psychologisch

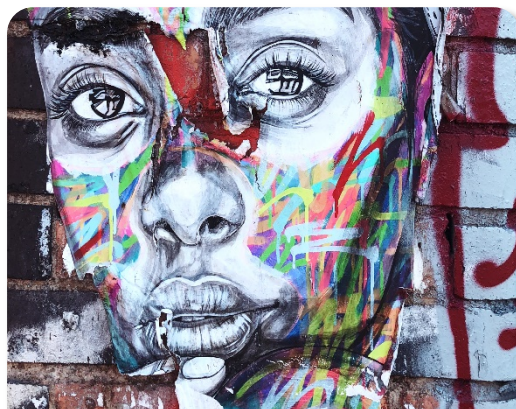
Teruggrijpen op bewezen traditionele vormen

Vier keer Nederland normaal

Strategisch beleidsvoornemen: versterken van de handel met China

Zakelijk

Mondiaal **Innovatie voor duurzaamheid**

Mits het zich richt op de verkoop vanuit Nederland van producten en technologische kennis die de duurzaamheid in China versterken. En andersom willen we technologie en producten die onze innovatiekracht op het gebied van duurzaamheid versterken. Er gaan handelsmissies op pad.

Zorgvuldig

Europees **Datamanagement voor gezondheid**

Mits andere Europese landen meedoen en kennis en producten zich vooral richten op gezondheid. Uitwisseling van kennis op het gebied van kunstmatige intelligentie is van belang. De handelsversterking zet zich langzaam in doordat er zoveel mogelijk Europese landen mee moeten worden gekregen.

Zelfstandig

Nederland **Vitale producten voor vitaal werk**

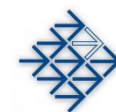
Mits het gaat om de intelligentie met bijvoorbeeld gezichtsherkenning om lokale, regionale en landelijke grenzen te monitoren en handhaven of voor versterking van vitale sectoren. In dit geval is het meer een eenzijdige vorm van handel: de aankoop door Nederland van deze kennis.

Zelfbewust

Lokaal **Ambachtelijkheid voor een beter leven**

De grootschalige uitrol van kleinschalige projecten in China kan ons veel leren om hier nieuwe projecten op te zetten. Bijvoorbeeld op het gebied van lokale land- en tuinbouw, lokale klimaatverbetering, intelligente niet-vervuilende verkeersstromen of het verminderen van afvalstromen.

Vier keer Nederland normaal

Strategisch beleidsvoornemen: verminderen lucht- en bodemverontreiniging

Zakelijk

Mondiaal **Innovatie voor duurzaamheid**

Er wordt enthousiast op dit kabinetsvoornemen gereageerd. Het biedt enorme kansen om nieuwe innovatieve technologie in te zetten voor verduurzaming van Nederland en het commercieel uitzetten in de gehele wereld..

Zorgvuldig

Europees **Datamanagement voor gezondheid**

De monitoring in de afgelopen jaren in diverse Europese landen had al aangegeven dat vermindering van vervuiling de gezondheid kan verbeteren. Met dit (voorgenomen) besluit kan Nederland een belangrijke rol spelen in sensortechnologie en slim verwerken van gemeten data.

Zelfstandig

Nederland **Vitale producten voor vitaal werk**

Er wordt niet bijster enthousiast gereageerd op het plan. Aan de ene kant wil de regering met masterplannen een wederopbouw van mobiliteit, zorg en onderwijs tot stand brengen en anderzijds valt het met dit voornemen vooral de bouw- en land- & tuinbouw-sector aan..

Zelfbewust

Lokaal **Ambachtelijkheid voor een beter leven**

Er wordt enthousiast gereageerd op dit voorgenomen besluit. Nog meer grootschalige varkens- en geitenboerderijen kunnen worden gesloten en biedt daarmee kleinschalige infrastructures meer en gezondere kansen.

Vier keer Nederland normaal

Wat is normaal?

Zakelijk

Mondiaal
Innovatie voor duurzaamheid

Zorgvuldig

Europees
Datamanagement voor gezondheid

Zelfstandig

Nederland
Vitale producten voor vitaal werk

Zelfbewust

Lokaal
Ambachtelijkheid voor een beter leven

